

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019062	IES Rosais 2	Vigo	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Historia do mundo contemporáneo	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	67
4.2. Materiais e recursos didácticos	67
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	68
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	68
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	70
6. Medidas de atención á diversidade	70
7.1. Concreción dos elementos transversais	70
7.2. Actividades complementarias	71
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	71
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	72
9. Outros apartados	72

1. Introducción

A materia de Historia do Mundo Contemporáneo pretende proporcionarlle ao alumnado unha visión rigorosa e á vez útil e funcional da historia contemporánea, orientada a promover a observación, análise e interpretación da súa contorna real, ao mesmo tempo, o exercicio dunha cidadanía activa e implicada na vida social. O pensamento histórico ponse ao servizo da comprensión do presente para afrontar así os retos que nos formula o século XXI, no que a cidadanía escribe o seu propio destino, asumindo a propia responsabilidade comprometida cunha sociedade máis xusta, equitativa e solidaria.

A metodoloxía histórica obriga o alumnado ao uso rigoroso e crítico das fontes, á utilización precisa dos conceptos e do marco da historiografía.

Os diferentes obxectivos que conforman a materia diríxense ao logro dos fins xa enunciados. Os criterios de avaliación conxugan os obxectivos cos contidos e están orientados a o logro dos obxectivos xerais do bacharelato

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer os movementos, accións e transformacións históricas que contribuíron ao afianzamento da liberdade no mundo contemporáneo, a través do estudo comparado de casos e o uso correcto de termos e conceptos históricos, para valorar os logros que supoñen os sistemas democráticos como principal garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais.	2		2		11	1-2-3	1	
OBX2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos da Idade Contemporánea, a través do emprego de fontes históricas fiables, a lectura de textos historiográficos e a elaboración de argumentos propios que preveñan a manipulación da información, para afrontar acontecementos traumáticos do noso pasado recente, evitar a repetición de feitos semellantes, recoñecer as vítimas e defender a aplicación do principio de xustiza universal.	1-5				11-31-40	1-2-3		
OBX3 - Identificar a desigualdade como un dos principais problemas das sociedades contemporáneas, recoñecendo as experiencias históricas de determinados colectivos, empregando a análise multicausal e valorando o papel transformador do suxeito na historia, para comprender como se formaron as actuais sociedades complexas, apreciar a riqueza da diversidade social, valorar os logros alcanzados e asumir os retos que formula a consecución de comunidades máis xustas e cohesionadas.	3		1	5	12-31-40	2-3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, utilizando o pensamento histórico, os seus conceptos e métodos, para analizar criticamente como se foron construíndo e conformando a través do tempo, elaborar argumentos propios cos que contribuír a un diálogo construtivo, respectar os sentimentos de pertenza e valorar a riqueza patrimonial e o legado histórico e cultural que produciron.	3-5				12-31	2-3		1-2
OBX5 - Identificar e recoñecer os principais retos do século XXI a través de procesos avanzados de procura, selección e tratamento da información, o contraste e a lectura crítica de fontes, para entender o fenómeno histórico da globalización, a súa repercusión no ámbito local e planetario e na vida cotiá das persoas, e mostrar a necesidade de adoptar compromisos ecosociais para afrontar os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.	3		5	1	20-40	3-4	1	
OBX6 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas repercusións sociais, ambientais e territoriais no mundo contemporáneo, a través do uso de métodos cuantitativos e da análise multifactorial do desenvolvemento económico, os ritmos de crecemento e a existencia de distintos modelos e sistemas, para tomar conciencia das relacións de subordinación e dependencia, e adoptar un compromiso activo coa sostibilidade, a defensa dos dereitos sociais e o acceso universal a recursos básicos.			4-5		20-50	3-4	1-2	
OBX7 - Interpretar a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, a través da aproximación á historiografía e aos debates sobre temas clave da historia, para valorar criticamente os distintos proxectos sociais, políticos e culturais xerados, as accións levadas a cabo e as experiencias vividas, desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	3-5			3	12-31-40	2-3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX8 - Describir e analizar os cambios e permanencias que se produciron na sociedade contemporánea, os comportamentos demográficos, os modos de vida e o ciclo vital, prestando especial interese á situación da muller, aos roles de xénero e idade, aos mecanismos de control, dominio e submisión e á loita pola dignidade e contra a discriminación, realizando proxectos de investigación e aplicando o pensamento histórico para recoñecer o valor e importancia dos personaxes anónimos da historia.	5		3	2	12-31-40	2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A Europa do Antigo Réxime	Coñecer os trazos característicos do A. Réxime e da ilustración	5	6	X		
2	A Crise do Antigo Réxime	Entender os primeiros intentos do liberalismo por derrotar a o A. Réxime	5	8	X		
3	A Primeira Revolución Industrial	Coñecer as orixes do proceso de industrialización	5	8	X		
4	Os Estdados europeos: liberalismo e nacionalismo	Abondar nas novas correntes ideolóxicas do S. XIX	5	8	X		
5	Os cambios na sociedade europea do S. XIX	Explicar as orixes do movemento obreiro e as novas ideoloxías: marxismo, anarquismo	5	8	X		
6	América: independencia e cosolidación dos estados	Coñecer a evolución de EEUU e Canadá	4	4	X		
7	A Segunda Revolución Industrial e o Imperialismo	Abondar nos avances de a industria no S. XX e analizar unha das súas consecuencias o Imperialismo	5	10		X	
8	A Primeira Guerra Mundial (1914-1918)	Profundizar nas causas desenvolvemento e consecuencias do conflito	8	10		X	
9	A Revolución Rusa e a Unión Soviética	Explicar O movemento revolucionario e o goberno de Lenin xunto coa chegada o poder de Stalin	8	10		X	
10	A economía de entreguerras e a Gran Depresión	Explicar a situación económica do mundo no primer terzo do S,XX	10	10		X	
11	A época de entreguerras: Democracias e totalitarismos	Axudar a comprender o desenvolvemento político en Europa durante os anos 30	10	12		X	
12	A segunda Guerra Mundial (1939-1945)	Analizar as causas, evolución e consecuencias do conflito	10	12			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
13	A Guerra Fría: Un mundo bipolar	Comprender a división do mundo en 2 bloques	10	14			X
14	Asia e Africa: da descolonización ás novas potencias	Coñecer o novo mapa político mundial na segunda metade do S.XX	5	10			X
15	O mundo actual	Retos e incertezas nos anos finais deo S. XX	5	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A Europa do Antigo Réxime	6

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.	PE	80
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.	TI	20
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais culturais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado.
- A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción.
- A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios.
- Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización.
- O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea.
- As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
2	A Crise do Antigo Réxime	8

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 	PE	80
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		
<p>CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		
<p>CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		
<p>CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		
<p>CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	-Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	-- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	-Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	-- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	-- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena	TI	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.</p>	<p>-- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena</p>		
<p>CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.</p>	<p>-- Identifica causas na guerra de independencia dos Estados Unidos - Explica as causas da Revolución Francesa de 1789 - Explica o desenvolvemento da Revolución Francesa. - Identifica a extensión do Imperio Napoleónico - Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena</p>		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción. - A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios. - Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización. - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.

Contidos

- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
3	A Primeira Revolución Industrial	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas. -	PE	80
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA3.1 - Analizar as condicións de vida, o mundo do traballo e as relacións laborais e a súa conflictividade a través do estudo multidisciplinario dos movementos sociais, particularmente os relacionados co obrerismo, valorando o papel que representan a acción colectiva e do suxeito na historia para o recoñecemento dos dereitos sociais e o benestar colectivo.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.	TI	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	- Identifica as causas da primeira Revolución Industrial -Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción. - A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios. - Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización. - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.

Contidos

- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Movements sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- A evolución histórica da clase traballadora e das organizacións obreiras: experiencias e conflitos en defensa dos dereitos laborais e a mellora das condicións de vida.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
4	Os Estdados europeos:liberalismo e nacionalismo	8

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		
<p>CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		
<p>CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		
<p>CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		
<p>CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, territoriais e ambientais, a través do tratamento do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	- Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	- Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	- Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	- Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 	TI	20
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	<ul style="list-style-type: none"> - Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848. - Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas. - Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck 		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado.
- A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción.
- A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios.
- Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización.
- O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea.
- As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
5	Os cambios na sociedade europea do S. XIX	8

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.	PE	80
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA3.1 - Analizar as condicións de vida, o mundo do traballo e as relacións laborais e a súa conflictividade a través do estudo multidisciplinario dos movementos sociais, particularmente os relacionados co obrerismo, valorando o papel que representan a acción colectiva e do suxeito na historia para o recoñecemento dos dereitos sociais e o benestar colectivo.</p>	<p>-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.</p>		
<p>CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.</p>	<p>-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.</p>		
<p>CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<p>-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.</p>		
<p>CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.</p>	<p>-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.</p>		
<p>CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.</p>	<p>-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.</p>		
<p>CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.</p>	<p>-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.</p>		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.	TI	20
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	-Identifica o desenvolvemento do movemento obreiro _Caracteriza e diferencia o Marxismo e o Anarquismo. -Explica as Internacionais obreiras.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado.

Contidos

- A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción.
- A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios.
- Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización.
- O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea.
- As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- A evolución histórica da clase traballadora e das organizacións obreiras: experiencias e conflitos en defensa dos dereitos laborais e a mellora das condicións de vida.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
6	América: independencia e cosolidación dos estados	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.	PE	80
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.	TI	20
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	-Analiza e identifica os trazos da evolución dun país de America, no seu proceso de independencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción. - A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios. - Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización. - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea.

Contidos

- As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
7	A Segunda Revolución Industrial e o Imperialismo	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914	PE	80
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar as condicións de vida, o mundo do traballo e as relacións laborais e a súa conflictividade a través do estudo multidisciplinario dos movementos sociais, particularmente os relacionados co obrerismo, valorando o papel que representan a acción colectiva e do suxeito na historia para o recoñecemento dos dereitos sociais e o benestar colectivo.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914 		
<p>CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914 		
<p>CA4.2 - Analizar criticamente o fenómeno histórico da globalización e a súa repercusión no ámbito local e planetario, valéndose do manexo de distintas fontes de información e dunha adecuada selección, validación, contraste e tratamento destas, previndo a desinformación e considerando o emprendemento, a innovación e a aprendizaxe permanente como formas de afrontar os retos dunha contorna económica, social e cultural en constante cambio.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914 		
<p>CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914 		
<p>CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914 	TI	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas. - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX. - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas . - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	- Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX - Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas . - Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción. - A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios. - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica. - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade

Contidos

- na historia contemporánea.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- A evolución histórica da clase traballadora e das organizacións obreiras: experiencias e conflitos en defensa dos dereitos laborais e a mellora das condicións de vida.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Éxodos masivos de poboación: migracións económicas, climáticas e políticas. O novo concepto de refuxiado.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
8	A Primeira Guerra Mundial (1914-1918)	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial. 	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	- Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.	TI	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial. 		
<p>CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial. 		
<p>CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. - Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. - Extrae conclusións de gráficos, mapas e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial. 		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica. - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.

Contidos

- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
9	A Revolución Rusa e a Unión Soviética	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.</p>	<p>- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917</p>		
<p>CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.</p>	<p>- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917</p>		
<p>CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.</p>	<p>- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917</p>		
<p>CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.</p>	<p>- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917</p>		
<p>CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.</p>	<p>- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917</p>	TI	20
<p>CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<p>- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917</p>		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	- Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción. - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica. - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea. - Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX: nacemento e funcionamento dos réximes democráticos e totalitarios. Fascismo, nazismo, estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas. - Evolución da poboación, ciclos demográficos e modos de vida. Cambios e permanencias nos ciclos vitais e na organización social do mundo contemporáneo. Grupos vulnerables e marxinados. O papel do suxeito colectivo na historia contemporánea. - Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible. - Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial. - Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías. - Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia. - A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro. - Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible. - Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación. - Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
10	A economía de entreguerras e a Gran Depresión	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929	PE	80
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.</p>	<p>- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929</p>		
<p>CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.</p>	<p>- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929</p>		
<p>CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.</p>	<p>- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929</p>		
<p>CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<p>- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929</p>		
<p>CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.</p>	<p>- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929</p>		
<p>CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.</p>	<p>- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929</p>		
<p>CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.</p>	<p>- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929</p>		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929	TI	20
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	- Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo. - Interpreta imaxes da Gran Depresión. - Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.

Contidos

- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- A evolución histórica da clase traballadora e das organizacións obreiras: experiencias e conflitos en defensa dos dereitos laborais e a mellora das condicións de vida.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
11	A época de entreguerras: Democracias e totalitarismos	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán	PE	80
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán	TI	20
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	- Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica. - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade

Contidos

- na historia contemporánea.
- Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX: nacemento e funcionamento dos réximes democráticos e totalitarios. Fascismo, nazismo, estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Éxodos masivos de poboación: migracións económicas, climáticas e políticas. O novo concepto de refuxiado.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
12	A segunda Guerra Mundial (1939-1945)	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. <ul style="list-style-type: none"> - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi 	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.</p>	<p>Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi 		
<p>CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.</p>	<p>Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi 		
<p>CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.</p>	<p>Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi 		
<p>CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.</p>	<p>Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi 		
<p>CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.</p>	<p>Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi	TI	20
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Identifica e explica as causas da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. - Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico. - Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. - Analiza imaxes do Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.

Contidos

- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea.
- Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX: nacemento e funcionamento dos réximes democráticos e totalitarios. Fascismo, nazismo, estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI.
- Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Éxodos masivos de poboación: migracións económicas, climáticas e políticas. O novo concepto de refuxiado.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
13	A Guerra Fría: Un mundo bipolar	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 	PE	80
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
<p>CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
<p>CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
<p>CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
<p>CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
<p>CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista. 		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 	TI	20
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	<ul style="list-style-type: none"> - Localiza os países que formaban os bloques comunista e capitalista. - Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría . - Extrae conclusións que expliquen a evolución dos bloques . - Establece as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista 		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica. - Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX: nacemento e funcionamento dos réximes democráticos e totalitarios. Fascismo, nazismo, estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI.

Contidos

- Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal.
- Transicións políticas e procesos de democratización nos séculos XX e XXI. A memoria democrática.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Éxodos masivos de poboación: migracións económicas, climáticas e políticas. O novo concepto de refuxiado.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- Ameazas rexionais e planetarias: terrorismo, crime organizado, radicalismos, ciberameazas e armas de destrución masiva.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
14	Asia e Africa: da descolonización ás novas potencias	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
<p>CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
<p>CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
<p>CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
<p>CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 	TI	20
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	<ul style="list-style-type: none"> - Establece causas, feitos e factores que desencadean e explican a descolonización. - Identifica as características da descolonización de Asia e de África. - Analiza as características dos países do terceiro Mundo - Analiza o Movemento de Países Non Aliñados e dos países subdesenvolvidos 		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.

Contidos

- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal.
- Procesos de integración rexional no mundo. A construción da Unión Europea, situación presente e desafíos de futuro. Alianzas internacionais para o logro dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Transicións políticas e procesos de democratización nos séculos XX e XXI. A memoria democrática.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Evolución da poboación, ciclos demográficos e modos de vida. Cambios e permanencias nos ciclos vitais e na organización social do mundo contemporáneo. Grupos vulnerables e marxidados. O papel do suxeito colectivo na historia contemporánea.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
15	O mundo actual	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 	PE	80
<p>CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas. - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual.		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas. - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual.		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas. - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual.		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas. - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual.		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas. - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual.		
CA4.2 - Analizar criticamente o fenómeno histórico da globalización e a súa repercusión no ámbito local e planetario, valéndose do manexo de distintas fontes de información e dunha adecuada selección, validación, contraste e tratamento destas, previndo a desinformación e considerando o emprendemento, a innovación e a aprendizaxe permanente como formas de afrontar os retos dunha contorna económica, social e cultural en constante cambio.	Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas. - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
<p>CA4.3 - Identificar os principais retos do século XXI e a súa orixe histórica, a través da análise da interconexión entre diversos procesos políticos, económicos, sociais e culturais nun contexto global, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosocialmente responsables e orientados á sostibilidade do planeta, a defensa das institucións democráticas, a mellora do benestar colectivo e a solidariedade entre as xeracións presentes e futuras.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 	TI	20
<p>CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		
<p>CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.</p>	<p>Elabora un eixe cronolóxico da desintegración da URSS, da CEI e das repúblicas exsoviéticas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe a evolución de Europa central e oriental tras a caída do muro de Berlín - Analiza a ameaza terrorista. - Describe os movementos políticos da Hispanoamérica actual. 		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal.
- Procesos de integración rexional no mundo. A construción da Unión Europea, situación presente e desafíos de futuro. Alianzas internacionais para o logro dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Transicións políticas e procesos de democratización nos séculos XX e XXI. A memoria democrática.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- O desenvolvemento tecnolóxico e dixital e os novos retos do futuro económico, social e laboral.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Éxodos masivos de poboación: migracións económicas, climáticas e políticas. O novo concepto de refuxiado.
- Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial.
- Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- O proceso de globalización no mundo contemporáneo e as súas implicacións na sociedade actual. Aglomeracións urbanas e desafíos no mundo rural.
- A nova orde mundial multipolar: choques e alianzas entre civilizacións.
- Ameazas rexionais e planetarias: terrorismo, crime organizado, radicalismos, ciberameazas e armas de destrución masiva.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.
- Crise das ideoloxías e "fin da historia": a era do escepticismo e dos novos populismos.
- Os retos das democracias actuais: corrupción, crise institucional e dos sistemas de partidos, tendencias autoritarias e movementos antisistema.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.

Contidos

- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Centrado nos principios metodolóxicos establecidos para a etapa de bacharelato a metodoloxía atende á esixencia de axustarse ao nivel competencial inicial do alumnado, respectando ritmos e estilos de aprendizaxe que teñan en conta a atención á diversidade co fin de acadar o máximo desenvolvemento das capacidades das alumnas e os alumnos.

Neste sentido, a materia de Historia do Mundo Contemporáneo permite desenvolver metodoloxías activas que favorezan a capacidade do alumnado para a construción de aprendizaxes significativas e a capacidade de aprender por si mesmo, nas que o traballo individual e cooperativo estean permanentemente presentes, e se apliquen métodos e técnicas de investigación apropiados. Así mesmo, fomentárase a elaboración de diferentes tipos de materiais, integrando de forma especial as tecnoloxías da información e da comunicación, e promoveranse actividades que axuden a desenvolver no alumnado as habilidades de comprensión de lectura e de uso da información, a expresión escrita e a capacidade de se expresar correctamente en público.

Porén, atendendo a estes principios metodolóxicos, traballarase con estratexias didácticas variadas que combinen as estratexias expositivas, acompañadas de actividades de aplicación e estratexias de indagación, buscándose sempre favorecer a motivación do alumnado. Para conseguir isto, apostarase pola combinación de actividades previas e de motivación con outras de desenvolvemento, de reforzo, de ampliación e, como non, de avaliación, así como a realización de traballos monográficos interdisciplinares.

En suma, podemos concluír que a proposta metodolóxica pasa pola formulación dunha metodoloxía activa e participativa na que se empregue unha diversa tipoloxía de actividades.

Por último, cómpre apuntar que tamén se fomentará o agrupamento de alumnos e alumnas e certas actividades como fórmula para fomentar a aprendizaxe cooperativa, complementando así o traballo individual

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Historia do Mundo Contemporáneo

Libro de texto: Historia do Mundo Contemporáneo. Joaquín Prats, Enrique Moradiellos, Carlos Gil Andrés, María Pilar Rivero.

ED. Anaya

Material informático: Ordenador do Departamento, das aulas de 1º de bacharelato e de desdobrementos e das aulas de informática. Encerado dixital nas aulas.

Aula Virtual

Presentacións en formato .ppt elaboradas polo/a profesor/a. Recursos en liña.

Material reprográfico. Fococopias adecuadas aos estándares de aprendizaxe seleccionadas polo profesor e/ou o Departamento, con recursos diversos (textos, mapas, gráficos, esquemas, fotografías, etc.)

Material audiovisual: Vídeos curtos sobre estándares de aprendizaxe concretos

Documentais

Outros: Mapas murais físicos, políticos e históricos. Biblioteca do Departamento e o Centro.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Segundo determina a Resolución do 26 de maio de 2022, durante as primeiras semanas do curso escolar levarase a cabo a avaliación inicial.

Este proceso comprenderá, cando menos, as seguintes accións:

- 1- Coñecemento personalizado do alumnado e da súa situación educativa.
- 2- Se lles pasará unha proba inicial non avaliábel que nos indicará o grao de asimilación dos contidos mínimos dos cursos precedentes, así como o grao de desenvolvemento das súas capacidades.

Partiremos dunha avaliación inicial que se lle pasará ao alumnado un dos primeiros días de clase e que nos indicará o grao de asimilación dos contidos mínimos dos cursos precedentes, así como o grao de desenvolvemento das súas capacidades. Esta proba terá un valor orientativo para a profesora de aula. A partir de aquí, o proceso de avaliación será continuo ata final de curso, dividida en tres trimestres e se lles informará aos pais/nais unha vez ao trimestre a través dos boletíns de notas e/ou nas entrevistas persoais que soliciten e, aos titores sempre que o requiran.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	5	5	5	5	5	4	5	8	8	10
Proba escrita	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Táboa de indicadores	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	UD 15	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	10	10	5	5	100
Proba escrita	80	80	80	80	80	80
Táboa de indicadores	20	20	20	20	20	20

Criterios de cualificación:

- Segundo a ORDE 25 de xaneiro, 2022, a avaliación será continua, formativa e diferenciada segunda as distintas materias cursadas. Na materia que nos ocupa, para levar a cabo a avaliación teremos en conta:
 - Grao de adquisición das competencias.

- Logro dos obxectivos de etapa.

- Os criterios de avaliación recollidos na programación.

- Os estándares de aprendizaxe que se recollen no Decreto 86/2015, do 25 de xuño.

Partiremos dunha avaliación inicial que se lle pasará ao alumnado un dos primeiros días de clase e que nos indicará o grao de asimilación dos contidos mínimos dos cursos precedentes, así como o grao de desenvolvemento das súas capacidades. Esta proba terá un valor orientativo para o/a profesor/a de aula. A partir de aquí, o proceso de avaliación será continua e dividida en tres trimestres.

O alumnado ten a obriga de asistir regularmente a clase.

A corrección dos exames realízase cunha rúbrica baseada nos temas estudados polo alumnado tanto a través dos

esquemas, termos e preguntas curtas entregados polo docente, como nos temas ou apartados do libro que son obxecto de exame. Os exames estarán cualificados de 0 a 5 puntos ou de 0 a 10 puntos. É obrigatorio presentarse a tódalas probas. No caso de faltar a un exame por un motivo xustificado (hospitalización ou asistencia ao centro de saúde, cuarentena, exame oficial, campeonato ou concurso (autonómico, nacional ou internacional), defunción de familiar próximo, acudir a un xulgado ou deber inexcusable), o alumnado deberá presentar o xustificante o primeiro día da súa incorporación a clase para que o profesor/a lle realice a proba ese mesmo día (o docente pode retrasala se así o cre conveniente).

No caso de faltar por un motivo NON xustificado ou non presentar o xustificante emitido pola institución correspondente, a avaliación constará como suspensa e o alumno deberá presentarse á recuperación de fin de curso coa materia correspondente a dita avaliación, independentemente da cualificación obtida nos outros exames, se houbo. No caso de non presentarse á recuperación de final da parte da materia suspensa, a cualificación de dita avaliación para facer a ponderación final da nota, será un 0.

Se un alumno/a é sorprendido polo/a profesor/a facendo uso de medios fraudulentos nun exame (copiando), falando con un compañeiro ou en posesión de "material de axuda" ou tecnolóxico, se lle retirará o exame e, o máis pronto posible segundo a disponibilidad do docente (o mesmo día ou día seguinte), o alumno/a deberá someterse a outra proba oral ou escrita (a determinar polo/a profesor/a).

Tamén queda baixo a decisión do/a profesor/a de aula tomar as medidas pertinentes para que non se volvan a repetir episodios similares.

En calquera caso, á hora de facer os exames se esixirá ao alumnado seguir as mesmas normas que establece a universidade para realizar as probas ABAU.

CUALIFICACIÓN TRIMESTRAL

Calcularase tendo en conta que as probas escritas poderán alcanzar ata o 80% da cualificación total e os tarefas, ata un 20%. Se se realizara máis dun exame na mesma avaliación, se calcularía a media aritmética entre eles. Das diferentes tarefas, tamén se calculará a media aritmética antes de ponderar a nota.

Considérase un alumno aprobado cando a súa cualificación trimestral sexa igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Se un alumno non alcanzase esta cualificación mínima en algunha avaliación, tería que presentarse a un único exame de recuperación ordinario final.

Trimestralmente aplicarase o redondeo a partir de 0.90. ÚNICAMENTE na cualificación final de curso e na proba extraordinaria, farase o redondeo a partir de 0.50.

CUALIFICACIÓN FINAL DE CURSO

A cualificación final de curso calcularase mediante a seguinte ponderación:

- Nota media da 1ª avaliación- 25% da cualificación final.
- Nota media da 2ª avaliación- 35% da cualificación final.
- Nota media da 3ª avaliación- 40% da cualificación final.

Criterios de recuperación:

O alumnado que teña algunha avaliación suspensa ten a OBRIGA de presentarse á recuperación final ordinaria.

A- O alumnado cunha avaliación suspensa. Se nada máis que ten unha avaliación pendente, o alumno deberá realizar un exame a final de curso da materia correspondente a dita avaliación e a nota obtida nesa proba ponderará coas outras dúas avaliacións aprobadas. (Nota media da 1ª avaliación- 25%. Nota media da 2ª avaliación- 35%. Nota media da 3ª avaliación- 40%).

No caso de que o alumnado cunha avaliación suspensa non se presentase á recuperación final ordinaria, a cualificación de dita avaliación á hora de calcular a ponderación final, será un 0.

B- O alumnado que teña máis dunha avaliación suspensa. Neste caso, realizará unha proba xeral de toda a materia e a nota obtida nela será a súa nota final. No caso de que o alumnado con máis dunha avaliación suspensa non se presentase á recuperación final ordinaria, a súa cualificación sería un 0 e polo tanto tería que presentarse á proba extraordinaria.

Tanto no suposto A como B:

- A cualificación da proba será de 0 a 10 puntos.

- Se un alumno/a é sorprendido polo/a profesor/a copiando, falando con un compañeiro ou en posesión de "material de axuda" ou tecnolóxico, se lle retirará o exame e, o máis pronto posible, segundo a disponibilidad do docente (o mesmo día ou día seguinte), o alumno/a deberá someterse a outra proba oral ou escrita (a determinar polo/a profesor/a).

O alumnado estará aprobado cando, despois de realizar a ponderación final, obteña unha cualificación de 5 puntos sobre 10. Aplícarase o redondeo. Aplícarase o redondeo a partir de 0.5 pts.

PROBA EXTRAORDINARIA

Se algún alumno/a non superase a materia na proba ordinaria, deberá presentarse a un exame extraordinario que comprenderá toda a materia do curso. A proba extraordinaria terá un formato similar a aquelas outras realizadas durante as avaliacións e a súa cualificación será de 0 a 10 puntos. Aplícase o redondeo cando a cualificación sexa superior ao 0.5.

No caso de que un alumno non se presentase á proba extraordinaria, suspendería a materia.

Se algún alumno deixa a materia de Historia de España para a convocatoria extraordinaria, a nota final será a acadada nese exame único.

Se un alumno/a é sorprendido pola profesora copiando, falando con un compañeiro ou en posesión de “material de axuda” ou tecnolóxico, se lle retirará o exame e a materia quedaría suspensa.

PROCEDIMENTO PARA SUBIR NOTA

O alumno que desexe subir a nota final da materia terá que ter tódalas avaliacións aprobadas e presentarse a unha proba a final de curso.

Neste exame o alumnado podería sumar únicamente ata un punto na súa cualificación final previa ao redondeo.

PROCEDIMENTO PARA A PROMOCIÓN

O alumnado deberá obter 5 puntos sobre 10 na cualificación final da materia para ser promocionado.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado que teña a materia de Historia do Mundo Contemporáneo pendente, deberá realizar as tarefas e exames que o profesorado de aula lle indique seguindo as directrices do departamento didáctico e informando periódicamente ao mesmo.

Os exames serán dous e da evolución do alumno se informará nas diferentes sesións de avaliación.

Currículo: O temario completo da materia.

Exames: Dous exames.

Criterios de cualificación: Os exames estarán puntuados de 0 a 10 puntos e alumno/a deberá obter 5 puntos sobre 10.

6. Medidas de atención á diversidade

Entendemos por atención á diversidade o conxunto de accións educativas que nun sentido amplo intentan prever e dar resposta ás necesidades, temporais ou permanentes, de todo o alumnado do centro e, entre eles, aos que requiren dunha actuación específica derivada de factores persoais ou sociais relacionados con situacións de desvantaxe sociocultural, de altas capacidades, de compensación lingüística ou de discapacidade física, psíquica, sensorial ou con trastornos graves da personalidade, da conducta ou do desenvolvemento.

Tal e como recolle o Decreto 229/2911, a diversidade é unha realidade social e presente en cada centro educativo, polo tanto, mediante as medidas correctoras pertinentes se intentará alcanzar o obxectivo da inclusión durante o proceso de ensinanza-aprendizaxe. A normativa sobre a diversidade queda regulada no Real Decreto 1105/2014 e na LOMLOE ou Lei Orgánica 3/2020, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 de Educación.

Despois de facer a proba de avaliación inicial e de escoitar ao Departamento de Orientación sobre os alumnos con algún tipo de problema sinalado no primeiro parágrafo, estableceranse as medidas correctoras que permite a lei e seguindo os protocolos de atención á diversidade que establece a Xunta de Galicia..

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - prevención e resolución pacífica de conflitos	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.2 - Respecto mutuo e cooperación entre iguais	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Fomento do espírito crítico e da creatividade	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Comprensión de lectura, expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Comunicación audiovisual e competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	UD 15
ET.1 - prevención e resolución pacífica de conflitos	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Respecto mutuo e cooperación entre iguais	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Fomento do espírito crítico e da creatividade	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Comprensión de lectura, expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Comunicación audiovisual e competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Pelicula	Good by Lenin			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO 1- MOI ADECUADO/ 2- ADECUADO/ 3- POUCO ADECUADO/4. NADA ADECUADO

Descrición:

1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE

1- MOI ADECUADO/ 2- ADECUADO/ 3- POUCO ADECUADO/ NADA ADECUADO

1 2 3 4

1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.
6. Combínase o traballo individual e en equipo.
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino e aprendizaxe.
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.
11. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas/ traballos, etc.
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.

9. Outros apartados